

[Ellen Strange Petersen.]

de store udgifter, der er forbundet med efterskolerne. Vi har ikke i udvalget kunnet nå en tilbundsående drøftelse af disse forhold, og det har vi heller ikke haft til opgave. Men når det ærede medlem nu udtaler, at børn, der går i den almindelige folkeskole, ikke må stilles økonomisk ringere end børn i efterskolen, vil jeg skynde mig at understrege, at selv om der er politisk enighed om det lovforslag, vi behandler i dag, betyder det ikke, at vi vil kunne være enige om alt vedrørende skolen, og over for røster om, at skolebørn skal have løn for at gå i skole, siger vi fra konservativ side stop. Men det behøver vi heldigvis ikke at drøfte i dag.

Jeg indstiller på min gruppes vegne lovforslaget til vedtagelse.

Else-Merete Ross: For ikke at sinke forhandlingen skal jeg indskrænke mig til at sige, at jeg på de væsentligste punkter kan tilslutte mig de bemærkninger, det ærede medlem hr. K. B. Andersen fremsatte i anledning af den redegørelse, som den højtærede minister i går gav om lærersituationen; også jeg vil takke for denne redegørelse.

I sin svartale efter ordførernes indlæg ved lovforslagets første behandling gjorde den højtærede undervisningsminister ligesom i sin fremsættelsestale opmærksom på, at ønsket om at få oprettet 10. klasser og børnehaveklasser ikke kom fra ministeriet, men kom ude fra kommunerne og fra forældrekrederne. Det, lovforslaget tilsigter, er at give de kommuner, der lokalt kan magte opgaven, mulighed for at få tilskud til dette arbejde, idet der nu tilvejebringes lovhjælp for at godkende disse klasser som en del af folkeskolen. Til beroligelse for dem, der er bange for, at der skal blive oprettet for mange 10. klasser, eventuelt med et for ringe elevantal, har ministeren udtalt, at 10. klasserne kun vil blive godkendt, når der kan påregnes indmeldt mindst 10 elever, og kun i tilfælde, hvor der er et klart behov for sådanne klasser. Desuden skal planen for 10. klasserne i hvert enkelt tilfælde, i hvert fald i overgangsperioden, forelægges ministeriet.

Da vi ikke har fået det med i betænkningen, vil jeg gerne spørge, om der ikke skal være et tilsvarende minimumsantal

elever, for at en privat realskole kan oprette en 10. klasse. Af hensyn til lærermangelen ville jeg mene det måtte være et rimeligt krav.

Det principielle synspunkt for oprettelse af 10. klasser er jo at give alle børn samme mulighed for et 10-årigt skoleløb, som realafdelingens elever har. Ønsker man at sidestille disse to skoleformers uddannelses-tid så meget som muligt, men alligevel tvunget af lærermangelen er nødsaget til en vis tilbageholdenhed med hensyn til oprettelse af 10. klasser, er det vel kun rimeligt, at man viser en tilsvarende tilbageholdenhed over for oprettelse af nye kommunale realafdelinger, lige meget hvor beklageligt en tilbageholdenhed på disse områder kan være.

Da jeg er meget interesseret i en udbygning af folkeskolen også med 10. klasser og en tilgang til disse klasser, er jeg glad for ministerens tilsagn om, at ungdommens uddannelsesfond også kan søges af elever i 10. klasse. Jeg ser det som noget helt centralt, at vi i Danmark når frem til, at ingen ung af mangel på økonomiske midler hindres i at få den undervisning og oplæring, som hans eller hendes evner berettiger til. Da ikke alle børn ønsker deres videre undervisning i 8. og 9. klasserne, finder jeg det rimeligt, at kommunerne kan bekoste undervisning og læremidler ved efterskoler eller ungdomskostskoler ikke blot for 8. skoleår, men også for 9. skoleår. Som § 3 nu er foreslået udformet, skulle, så vidt jeg kan se, alle unge, som ønsker undervisning til og med det, der svarer til 10. skoleår, være dækket af den pligt, kommunerne har til at skaffe dem en undervisning enten i egen eller nærliggende kommune eller på efterskole eller ungdomskostskole.

Tilbage bliver vel at få klarlagt gennem nogle års erfaringer, hvad disse unge skal lære, og på hvilken måde det almene og det mere praktisk betonedede sigte skal fordeles.

I den foreslåede ændring til § 64 tales om oprettelse af „særlige klasser for børn under den undervisningspligtige alder“. Betænkningen benytter den samme terminologi, skønt den højtærede minister i sin fremsættelsestale anvendte udtrykket børnehaveklasser. Jeg tror, at ministerens udtryksform vil blive den mest almindelige;